

การพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
Tourism Development of Thung Bua Daeng “Bueng Lahan” Chaturat District,
Chaiyaphum Province

ณัฐกานันท์ พิมพเมืองเก่า¹ และ โอชญัญญา บัวธรรม²

Nuttika Pimmuangkao¹ and Ochanya Buatham²

สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Tourism and Hotel Management, Mahasarakham University, Thailand

Corresponding Author, Email: Nuttika.pmk@gmail.com¹

Received: 2023-11-15; Revised: 2024-03-30; Accepted: 2024-03-31

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว 2) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีหน้าที่บริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง จำนวน 15 คน ใช้วิธีคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในประเด็นสำคัญที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และศักยภาพด้านความสามารถในการเข้าถึง ตามลำดับ 2) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความพึงพอใจด้านแหล่งท่องเที่ยว และความพึงพอใจด้านความสามารถในการเข้าถึง ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหานเรียงลำดับตามด้านที่ต้องพัฒนาเร่งด่วน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความสามารถในการเข้าถึง (2) ด้านที่พักแรม (3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (4) ด้านการจัดการและการบริการ (5) ด้านแหล่งท่องเที่ยว และ (6) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การพัฒนาการท่องเที่ยว, ทุ่งบัวแดงบึงละหาน, ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว, พฤติกรรมนักท่องเที่ยว, ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

Abstract

This article was aimed to examine 1) the potentialities of tourism resources. 2) To evaluate the behavior and satisfaction of the tourists on tourism resources, and 3) to propose recommendations for developing tourism in Thung Bua Daeng Bueng Lahan. The research was administered with mixed methodology. The qualitative samples are 15 key informants who are Subdistrict Administrative Organization officers and personnel who directly manage the local tourism development, selected by purposive sampling, and used in-depth semi-structured interviews for content analysis. The quantitative samples are 400 tourists who

visited Thung Bua Daeng, selected by convenience sampling and used questionnaires for data collection. The quantitative research utilized statistical appliances to induce the conclusion as follows: Percentage, Mean, and Standard Deviation.

The research found that: 1) the tourists' opinions on tourism potential were at a moderate level, where the highest average mean score is tourism activities, and tourism accessibility respectively, 2) tourists' satisfaction with tourism destinations was at a moderate level overall, where the highest average mean score is attractions, and accessibility respectively, 3) from the results of the data analysis, the researcher suggested six features that need to be developed, from the most urgent to the least: (1) Accessibilities, (2) Accommodations, (3) Amenities, (4) Ancillary Services, (5) Attractions, and (6) Activities.

Keywords: Tourism Development, Thung Bua Daeng Bueng Lahan, Tourism Potentials, Tourist Behavior, Tourist Satisfaction,

บทนำ

ทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นทะเลสาบน้ำจืดธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดอันดับ 3 ของประเทศไทย มีเนื้อที่ 18,181 ไร่ บึงแห่งนี้มีระบบนิเวศที่ดีประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้บึงละหานยังได้รับเลือกให้เข้าอยู่ในทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติของไทย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำจืดนานาชนิด และยังเป็นที่อยู่อาศัยของนกที่หายากหลายสายพันธุ์ ในอดีตทุ่งบัวแดงเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ทำประมงน้ำจืดของชาวบ้าน จนในปัจจุบันได้เริ่มพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมจากการบริการนักท่องเที่ยว โดยมีการขายสินค้าที่หาได้จากภายในท้องถิ่น เช่น ปลาและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาที่หาได้จากบึงละหาน และทำกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง เช่น การล่องเรือชมทุ่งดอกบัวแดงรับจ้างถ่อเรือโดยที่ไม่ใช้เครื่องยนต์เพื่อป้องกันความเสียหายของดอกบัวจากใบพัดเรือ การชมพระอาทิตย์ขึ้นที่บ้านมะเกลือและบ้านหนองหญ้าขาวนก การชมวิถีชีวิตของชาวประมงน้ำจืดที่บ้านหนองคู โดยการจับปลาด้วยแห ตาข่าย อีหล่ง จู้ ตุ่ม ไซกั้ง ร่วมกิจกรรมส่องนก ชมเกาะ (วิทย์ญู ขำชัยภูมิ, วิมลศิลป์ ประชัยภูมิ และณัฐปราชย์ ชัยสินคุณานนท์, 2561) แวะกราบสักการะเจ้าพ่อหาญคำที่บ้านละหาน และถ่ายรูปบนสะพานไม้หมอนรถไฟเก่าที่ทอดยาวออกไปกลางบึง

การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการช่วยค้นหาทรัพยากรและจุดเด่นทางการท่องเที่ยวของทุ่งบัวแดงบึงละหาน ซึ่งจะช่วยให้ทิศทางการพัฒนามีความเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และมีความสอดคล้องต่อความต้องการของชุมชน นอกจากนี้การวิเคราะห์พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน ยังทำให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยว และมีปัจจัยใดบ้างที่ควรปรับปรุงและแก้ไข พร้อมกันนั้นยังเป็นการเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ช่วยสร้างงานสร้างอาชีพ ก่อเกิดความภาคภูมิใจสร้างจิตสำนึกหวงแหน และสามารถดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวของตนเองในระยะยาว ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวและเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้กับทุ่งบัวแดงบึงละหาน และแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ, 2565)

จากข้อมูลและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นปัญหาและความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ทุ่งบัวแดงบึงละหาน เพื่อให้บึงละหานสามารถพัฒนาเป็น

แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิที่ประสบความสำเร็จ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และมีการนำเอกลักษณ์ของพื้นที่มาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในพื้นที่แห่งนี้ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนส่งผลไปยังประชาชนผู้เดินทางมาท่องเที่ยวได้รับประโยชน์และความพึงพอใจอย่างสูงสุด ทั้งนี้ยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับองค์กรที่สนใจ โดยการนำผลการวิจัยไปต่อยอดสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวของบึงบัวแดงบึงละหานได้อย่างเหมาะสม ตรงตามบริบทและเอกลักษณ์ของพื้นที่ มีความก้าวหน้าและมั่นคงสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในบึงบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในบึงบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในบึงบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

Buhalis (2000) ได้กล่าวถึง ความหมายขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ประการ หรือเรียกว่า 6As โดยเป็นองค์ประกอบพื้นฐานความต้องการในการเดินทางและเป็นปัจจัยจูงใจที่ผลักดันให้เกิดการท่องเที่ยว (Damsi and Dac, 2020) ดังนี้ 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และสถาปัตยกรรม สถานที่ท่องเที่ยวมีมรดกอะไรบ้าง มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ มีความงดงามอย่างไร 2) ด้านการเข้าถึง (Accessibilities) คือ ช่องทางการไปถึงแหล่งท่องเที่ยว ระบบคมนาคมขนส่ง สถานีขนส่งผู้โดยสาร และยานพาหนะ เช่น แหล่งท่องเที่ยวมีระบบขนส่งอย่างไร แบบใดบ้าง สภาพเส้นทางเป็นเช่นไร มีความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด ระยะทางไกลแค่ไหน 3) ด้านกิจกรรม (Activities) คือ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในขณะที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่นั้น โดยควรมีความสอดคล้องของระยะเวลาการทำการกิจกรรม และระยะเวลาการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ การจัดเตรียมการบริการ สถานที่พำนักสำหรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการทำการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความสะดวกสบายจนอยากกลับมาใช้บริการซ้ำ เช่น การดูแลความสะอาดห้องสุขาที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ป้ายบอกข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ มีร้านอาหารให้บริการหลากหลายประเภท เป็นต้น 5) ด้านที่พักแรม (Accommodation) เช่น ที่พักแรมเป็นรูปแบบใดบ้าง ราคาและสถานที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายหรือไม่ ที่พักมีความสะดวกสบายและเพียงพอหรือไม่ 6) ด้านการจัดการและการบริการท่องเที่ยว (Ancillary Service) คือ การบริการเสริมเบ็ดเตล็ดในการตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว เช่น โรงพยาบาล ธนาคาร การส่งสารข้อมูลต่าง ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยว ทัวร์เสริม เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ของ Buhalis (2000) และ Damsi & Dac (2020) เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวบึงบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยการนำเอาแนวคิดมาประยุกต์ใช้ใน

การหาแนวทางพัฒนาองค์ประกอบขั้นพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ทุ่งบัวแดงบึงละหาน ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับจังหวัดชัยภูมิต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

Kotler (2009) มีการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดคำถามเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค โดยเป็นการ ค้นคว้างานวิจัยที่วิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจซื้อหรือการเลือกใช้ของผู้บริโภค ซึ่งจะใช้คำถามเข้า มาเป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6W1H (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2552) อันประกอบด้วย

1) ลูกคากลุ่มใดคือตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?) คือ คำถามเพื่อให้รับรู้ถึง ลักษณะของกลุ่มลูกค้าที่ต้องการ (Occupants) 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมศาสตร์ ด้านประชากรศาสตร์ ด้านจิตวิทยาหรือจิตวิเคราะห์ และด้านภูมิศาสตร์

2) ผู้บริโภคต้องการซื้ออะไร (What does the consumer buy?) คือ คำถามเพื่อให้รับรู้ข้อมูล เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้บริโภคคาดหวังจากตัวสินค้า (Object) ไม่ว่าจะเป็น ความคาดหวังด้านส่วนประกอบของสินค้า หรือคุณสมบัติ (Product component) และข้อได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive differentiation)

3) ทำไมผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ (Why does the consumer buy?) คือ คำถามของการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับจุดประสงค์ในการซื้อ (Objectives) ผู้ซื้อตัดสินใจเลือกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง ทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ

4) ผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจซื้อ (Who participates in the buying?) คือ คำถามใน การศึกษาข้อมูลความสัมพันธ์ของคนในแต่ละกลุ่ม (Organizations) ซึ่งอาจมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการเลือกซื้อของ ผู้บริโภค ได้แก่ ผู้ซื้อ ผู้ริเริ่ม ผู้ใช้ ผู้ตัดสินใจซื้อ และผู้มีอิทธิพล

5) ผู้บริโภคซื้อช่วงเวลาใด (When does the consumer buy?) คือ คำถามเพื่อต้องการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับช่วงเวลาในการที่จะซื้อ (Occasions) ไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการซื้อเทศกาลวันสำคัญต่าง ๆ ช่วงฤดูกาล ไหน ช่วงเดือนใดบ้างของปี ช่วงเวลาใดของวัน ช่วงวันใดของเดือน หรือซื้อเนื่องในโอกาสพิเศษ

6) ผู้บริโภคซื้อมาจากแห่งใด (Where does the consumer buy?) คือ คำถามสำหรับการศึกษา เกี่ยวกับช่องทางหรือแหล่ง (Outlets) ที่ผู้ซื้อสามารถหาซื้อได้ อาทิ ร้านสะดวกซื้อห้างสรรพสินค้า หรือร้าน ขายของชำ เป็นต้น

7) ผู้บริโภคเลือกซื้อได้อย่างไร (How does the consumer buy?) คือ คำถามในการศึกษาเกี่ยวกับ กระบวนการของการเลือกที่จะซื้อหรือขั้นตอนการตัดสินใจ (Operations) โดยที่จะมีการทราบถึงปัญหาการ ค้นคว้าศึกษาหารายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวเลือก การตัดสินใจที่จะเลือกซื้อ และอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดภายหลังการซื้อเสร็จ

จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิด เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค 6W1H ของ Kotler (2009) ประกอบด้วย 1) นักท่องเที่ยวต้องการอะไร (What?) 2) ทำไมนักท่องเที่ยวจึงตัดสินใจเช่นนี้ (Why?) 3) ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Who is participates?) 4) นักท่องเที่ยวตัดสินใจเมื่อใด (When?) 5) นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากแหล่งใดบ้าง (Where?) และ 6) นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวได้อย่างไร (How?) ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์และเสนอแนวทาง ในการพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน เนื่องจากนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มมีพฤติกรรมและความ ต้องการต่อการท่องเที่ยวในรูปแบบที่แตกต่างกัน

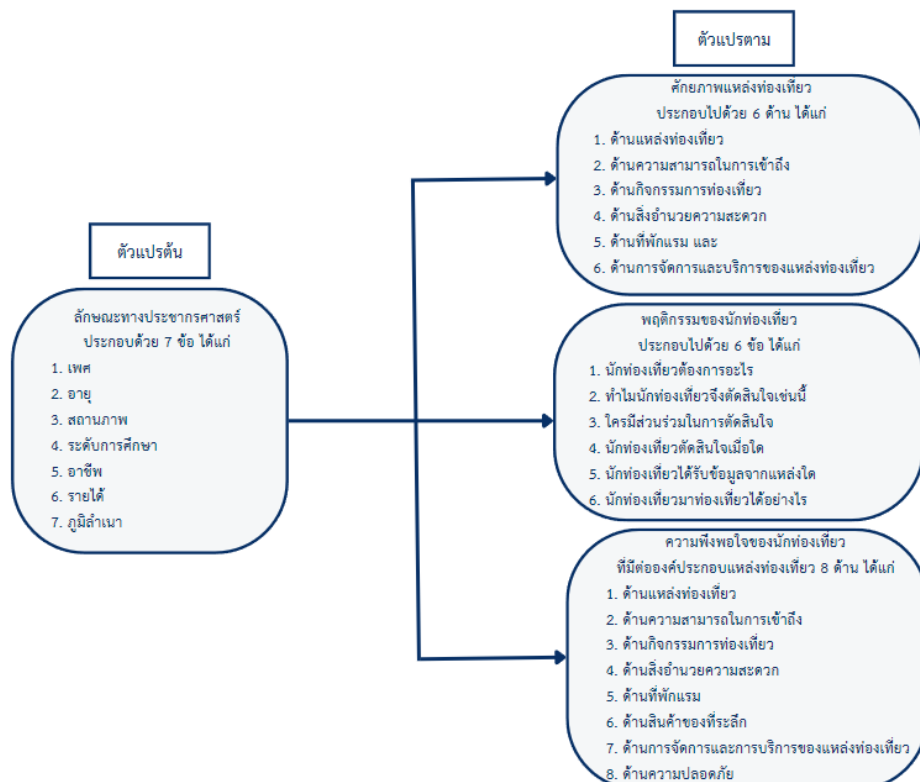
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง รัก หรือ ชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) โดยปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก (2559) ได้มีการอธิบายเกี่ยวกับ ความพึง

พอใจด้านการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่คาดหวังไว้ก่อนการเดินทางกับสิ่งที่ได้รับหลังจากเดินทางมาแล้ว ซึ่งเป็นข้อเปรียบเทียบหรือการประเมินความต่างระหว่างความคาดหวังกับประสบการณ์ของผู้ท่องเที่ยวในรูปแบบของการกระทำ (Yooshik & Muzaffer, 2005) อย่างไรก็ตามหากนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจน้อยกว่าความคาดหวังก่อนการมาเที่ยว ก็จะทำให้เกิดผลในทิศทางเป็นเชิงลบหรือเกิดความไม่พึงพอใจ (Kuzak & Rimmington, 2000)

จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของ Buhalis (2000) และประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทุบับแต่งบึงละหาน 8 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attractions) 2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง (Accessibilities) 3. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) 4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5. ด้านที่พักแรม (Accommodation) 6. ด้านสินค้าของที่ระลึก (Souvenir) 7. ด้านการจัดการและการบริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service) และ 8. ด้านความปลอดภัย (Safety) ซึ่งจากแนวคิดนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นความสำเร็จสูงสุดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แนวคิดนี้จะช่วยให้ทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆและนักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่แหล่งท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง ทำให้ได้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อมาปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ชื่นชอบและชื่นชม สร้างความสุขและความประทับใจ ควรค่าแก่การมาเยือน ได้รับประสบการณ์ที่ดีกลับไปจนเกิดการบอกต่อและกลับมาซ้ำอีก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (Buhalis, 2000; Damsi & Dac, 2020) พฤติกรรมของผู้บริโภค 6W1H (Kotler, 2009) และแนวคิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ศึกษา คือ ผู้บริหารหน่วยงานราชการ กลุ่มเอกชน และผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการดูแลและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุบ่งบั้งละหาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 15 คน ประกอบด้วย 1. นายอำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 2. หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบั้งละหาน จังหวัดชัยภูมิ 3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลละหาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 6. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลหนองบัวใหญ่ อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 7. ตัวแทนหน่วยงานเอกชนห้างร้านหรือเจ้าของธุรกิจในพื้นที่ท่องเที่ยว จำนวน 4 คน 8. ตัวแทนชุมชนเขตตำบลที่ครอบคลุมพื้นที่รอบบั้งละหาน 4 ตำบล จำนวน 5 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบั้งละหาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 9,000 คน (สถิตินักท่องเที่ยวบั้งละหาน, 2565) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Purposive sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยเปิดตาราง Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970)

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้คำถามเกี่ยวกับ ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attractions) 2) ด้านการเข้าถึง (Accessibilities) 3) ด้านกิจกรรม (Activities) 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 5) ด้านที่พักแรม (Accommodation) 6) ด้านการจัดการและการบริการท่องเที่ยว (Ancillary Service)

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิสำเนา เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close Ended Questionnaire) ลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของบั้งละหาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ตอนที่ 3 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวบั้งละหาน เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ลักษณะแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวบั้งละหาน เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวบั้งละหาน ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบคำถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาบั้งละหาน อำเภอดัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และดำเนินการดังนี้

1) เตรียมประเด็นและความพร้อมในการสัมภาษณ์ (โดยใช้แบบสัมภาษณ์) 2) ทำการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์แจ้งไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3) ทำการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง 4) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่จะบันทึก 5) การนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ดูแลพื้นที่เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1) ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 400 คน 2) นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลและความสมบูรณ์ที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ก่อนนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ 3) บันทึกหาค่าตอบในแบบสอบถามเพื่อประเมินผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพมาตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในประเด็นที่ศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) รวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ 2) ทำการวิเคราะห์รายการกลุ่มจากคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยจัดกลุ่มประเด็นสำคัญของคำถามในแต่ละตอนที่ใช้ในการสัมภาษณ์ 3) พิจารณาความสอดคล้อง ความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ได้โดยการสรุปและตีความรูปแบบการพรรณนาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ และ 4) สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่สังเคราะห์แล้วมาสรุปและเขียนข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) การวิเคราะห์หาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายคุณสมบัติและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1 ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

1.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้จากการลงพื้นที่และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) แหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหานมีสิ่งดึงดูดใจจำนวนมาก แต่ในช่วงฤดูหนาวจะมีพืช เช่น จอกแหนปกคลุมผิวน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเกิดของดอกบัว 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibilities) มีถนนสายหลัก 201 ชัยภูมิ-สีคิ้ว อยู่บริเวณไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังขาดงบประมาณในการปรับปรุงถนนทางเข้า ป้ายบอกทาง และบริการรถโดยสารสาธารณะ 3) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) มีกิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่ในปัจจุบันยังต้องจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในการนั่งเรือชมบัว เนื่องจากเรือพายที่ชาวบ้านซุ่เองมีขนาดเล็กไม่สามารถต้านลมที่แรงและไม่สามารถออกไปได้ไกล 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities) มีสิ่งอำนวยความสะดวกหลายอย่างเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว แต่ที่จอตลอดยังไม่เพียงพอ มีสภาพเป็นดินโคลนและอยู่ไกลจากจุดท่องเที่ยว สินค้าของที่ระลึกน้อยไม่หลากหลาย ชุ้มนั่งพักไม่เพียงพอ 5) ด้านที่พักแรม (Accommodations) ที่พักในแหล่งท่องเที่ยวมีน้อย และยังไม่มียุ้ประกอบารลงทุนสร้างที่พัก 6) ด้านการจัดการและบริการของแหล่ง

ท่องเที่ยว (Ancillary Services) มีคณะกรรมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยคนในชุมชนและมีหน่วยงานรัฐคอยช่วยเหลือ แต่ยังไม่มีการจัดระเบียบโครงสร้างเพื่อใช้ระงับเหตุทางน้ำ แหล่งท่องเที่ยวสามารถพัฒนาได้เพียงบางจุดเนื่องจากต้องพิจารณากฎหมายเขตห้ามล่าและกฎหมายพื้นที่ชุ่มน้ำร่วมด้วย อีกทั้งยังไม่มี การจัดอบรมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว

1.2 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 55.30) โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 30.50) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 54.50) ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 48.00) มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน (ร้อยละ 30.80) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 25,001 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 51.00) และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 63.30)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับศักยภาพของทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ศักยภาพของทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	$\bar{x}$	Std. Dev.	ระดับ ศักยภาพ
ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน	3.93	0.673	มาก
ศักยภาพด้านสถานที่ท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน	3.78	0.528	มาก
ศักยภาพด้านการจัดการและบริการของทุ่งบัวแดงบึงละหาน	3.45	0.707	มาก
ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของทุ่งบัวแดงบึงละหาน	2.74	0.655	ปานกลาง
ศักยภาพด้านที่พักแรมของทุ่งบัวแดงบึงละหาน	2.50	1.487	น้อย
ศักยภาพด้านความสามารถในการเข้าถึงทุ่งบัวแดงบึงละหาน	2.04	0.763	น้อย

จากตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน ($\bar{X}=3.93$) ศักยภาพด้านสถานที่ท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน ($\bar{X}=3.78$) และศักยภาพด้านการจัดการและบริการของทุ่งบัวแดงบึงละหาน ($\bar{X}=3.45$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ศักยภาพด้านความสามารถในการเข้าถึงทุ่งบัวแดงบึงละหาน ($\bar{X}=2.04$)

วัตถุประสงค์ 2 พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทุ่งบัวแดงบึงละหาน พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวโดยส่วนมากเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน (ร้อยละ 87.50) มีเหตุผลที่เลือกมาเพราะแหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม (ร้อยละ 37.30) โดยคู่รัก/สามี/ภรรยา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว (ร้อยละ 30.80) มักเดินทางมาในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ (ร้อยละ 65.50) โดยส่วนใหญ่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ครอบครัว/ญาติ/คนรู้จัก (ร้อยละ 65.80) และส่วนมากเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 69.80)

2.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ	$\bar{X}$	Std.Dev.	ระดับความพึงพอใจ
ความพึงพอใจด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.93	0.634	มาก
ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	3.58	0.703	มาก
ความพึงพอใจด้านการจัดการและการบริการ	3.40	0.668	มาก
ความพึงพอใจด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	2.83	0.685	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านที่พักแรม	2.64	1.210	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	2.62	0.714	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านสินค้าของที่ระลึก	2.57	0.752	น้อย
ความพึงพอใจด้านความสามารถในการเข้าถึง	1.77	0.772	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจด้านแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.93$) ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.58$) และความพึงพอใจด้านการจัดการและการบริการ ($\bar{X}=3.40$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น้อยที่สุด คือ ความพึงพอใจด้านความสามารถในการเข้าถึง ($\bar{X}=1.77$)

วัตถุประสงค์ 3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปและบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหานมาวิเคราะห์ร่วมกัน และเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยมีการนำเสนอข้อมูลเรียงลำดับตามศักยภาพด้านที่ควรพัฒนามากที่สุด ดังต่อไปนี้ 3.1) ด้านความสามารถในการเข้าถึง เพิ่มรถรับจ้างสาธารณะ ปรับปรุงถนนและป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว 3.2) ด้านที่พักแรม ควรสร้างที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่ม 3.3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรปรับปรุงที่จอดรถให้เพียงพอและใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเพิ่มจำนวนร้านอาหารและพัฒนาคุณภาพสินค้าของที่ระลึก 3.4) ด้านการจัดการและการบริการ ควรกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด และพัฒนาบุคลากรด้านการให้บริการ 3.5) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ควรเพิ่มการทำตลาดเชิงกลยุทธ์และการประชาสัมพันธ์ และ 3.6) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรเสริมสร้างกิจกรรมให้มีความหลากหลายน่าสนใจ ตอบรับกับแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 ในบริบทของศักยภาพด้านการเข้าถึงนั้น พบว่า ถึงแม้ทุ่งบัวแดงบึงละหานจะสามารถเข้าถึงได้จากถนนทางหลวงหมายเลข 201 ถนนชัยภูมิ-สีคิ้ว ใช้เวลาเพียง 10-15 นาที ในการขับรถยนต์เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา ไชยธารินทร์ และอริยา เผ่าเครื่อง (2561) ศึกษาเรื่องศักยภาพและความพร้อมบริการทางการท่องเที่ยวกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า บริการทางการท่องเที่ยวกว๊านพะเยาในด้านการคมนาคมบริการขนส่ง นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวเนื่องจากระยะทางไม่ไกลและมีความปลอดภัย แต่สภาพถนนของทุ่งบัวแดงบึงละหานเป็นทางลูกรังสลับกับ

ถนนคอนกรีต มีป้ายบอกทางเป็นระยะแต่มีจำนวนน้อยตัวอักษรไม่ชัดเจน ไม่มีรถโดยสารหรือรถบริการสาธารณะแก่นักท่องเที่ยว และฤดูฝนจะเดินทางลำบากเนื่องจากน้ำท่วมถนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ เถลิมนแสน (2558) พบว่า ศักยภาพด้านการเข้าถึงของทะเลบัวแดงนั้น มีป้ายบอกทางแต่มีจุดที่ห่างกัน และยังไม่ชัดเจน

บริบทของศักยภาพด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ภายในแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางธรรมชาติ พายเรือชมดอกบัว เดินชมสะพานไม้ และการส่องนก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญยนิชา เกียรติทับทิว เลิศนรเศรษฐ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดน้ำทุ่งบัวแดง ณ บางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งพบว่า การท่องเที่ยวในตลาดน้ำเน้นกิจกรรมการสัมผัสธรรมชาติของทุ่งดอกบัวแดงอย่างใกล้ชิด เช่น นั่งเรือพายสัมผัสบรรยากาศทุ่งดอกบัวแดง อย่างไรก็ตามถึงแม้กิจกรรมทุ่งบัวแดงบึงละหานจะมีความหลากหลาย ก็ยังคงมีปัญหาเรื่องเรือพายนำเที่ยวมีขนาดเล็ก ไม่สามารถนำออกไปได้ไกล เพราะเรือรับลมและคลื่นแรงไม่ได้

ในส่วนบริบทของศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น พบว่า ภายในแหล่งท่องเที่ยวประสบปัญหาดังนี้ ที่จอดรถอยู่ไกลและมีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว สินค้าของที่ระลึกมีให้เลือกน้อยขาดความแปลกใหม่ ร้านอาหารที่ให้บริการมีน้อย บริเวณที่นั่งพักผ่อนเพียงพอ รวมทั้งยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้กดเงินสด และร้านสะดวกซื้อ ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรัญญา ไชยทารินทร์ และอริยา เผ่าเครื่อง (2561) ที่พบว่า บริการทางการท่องเที่ยวกว๊านพะเยาในด้านการบริการอาหาร และด้านสินค้ายังไม่มีความพร้อม เนื่องจากยังไม่พบอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของสินค้าและบริการภายในแหล่งท่องเที่ยว

ในบริบทของศักยภาพด้านที่พักแรม พบว่า ภายในทุ่งบัวแดงบึงละหานไม่มีโรงแรม มีเพียงพื้นที่กางเต็นท์บริเวณข้างสำนักงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงละหาน โฮมสเตย์เอกชนหนึ่งแห่ง และลานกางเต็นท์ไม่ไผ่ริมทุ่งบัวแดงบึงละหาน ซึ่งมีพื้นที่จำกัดและคิดค่าบริการ จากประเด็นดังกล่าวพบว่ามีความสอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ เถลิมนแสน (2558) คือ ที่พักแรมเป็นแบบโฮมสเตย์ และไม่มีโรงแรมให้บริการในทะเลบัวแดง แต่ไม่สอดคล้องกันในประเด็นด้านความเพียงพอของสถานที่พักแรม ซึ่งสถานที่พักแรมในทะเลบัวแดงมีเพียงพอกับนักท่องเที่ยว และมีสถานที่ให้นักท่องเที่ยวกางเต็นท์นอนได้โดยไม่เสียค่าบริการ (ทวีศักดิ์ เถลิมนแสน, 2558)

บริบทของศักยภาพด้านการจัดการและบริการของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการแหล่งท่องเที่ยวที่แต่งตั้งจากชุมชนบ้านมะเกลือ ตำบลบ้านกอก มีการตั้งกฎ ระเบียบ และมาตรการป้องกันความปลอดภัย เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมทุกคน

นอกจากนี้ศักยภาพของทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ศักยภาพของทุ่งบัวแดงบึงละหานที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยว ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยศักยภาพน้อยที่สุด คือ ด้านที่พักแรม และด้านความสามารถในการเข้าถึง ซึ่งสอดคล้องกับ Wiweka et al. (2019) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดบาตู กาปัล (Batu Kapal) พบว่าด้านที่มีศักยภาพสูง คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจความเป็นธรรมชาติอันสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว และด้านที่มีศักยภาพต่ำ ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านที่พักที่ไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว

ซึ่งการที่ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในทุ่งบัวแดงบึงละหานมีศักยภาพ 6 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนให้ทุ่งบัวแดงบึงละหานเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดชัยภูมิ อีกทั้งท่าเลและสถานที่ตั้งที่อยู่ไม่ไกลจากทางหลวง รวมทั้งสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ยังคงความอุดมสมบูรณ์ มีจุดเด่นที่น่าสนใจ จึงน่าจะส่งผลให้มีศักยภาพครบทุกด้าน เพียงแต่ทุ่งบัวแดงบึงละหานนั้นยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ จึงยังต้องพัฒนาศักยภาพในทุกๆด้านเพิ่มเติม เพื่อให้มีความน่าสนใจมีคุณภาพและมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวโดยส่วนมากเดินทางมาเพื่อการพักผ่อน ส่วนใหญ่เลือกมาเพราะแหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม โดยคู่รัก/สามี/ภรรยา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว มักเดินทางมาท่องเที่ยวในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ โดยส่วนใหญ่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน/ครอบครัว/ญาติ/คนรู้จัก และเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ซึ่งเป็นไปตามผลการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดน้ำทุ่งบัวแดง ณ บางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และเดินทางโดยรถยนต์ (ธัญนิษา เกียรติทับทิว เลิศนครเศรษฐ์, 2563) จุดมุ่งหมายของนักท่องเที่ยวคือการมาพักผ่อน และท่องเที่ยวกับคนในครอบครัวและเครือญาติ นิยมท่องเที่ยวในวันหยุด โดยใช้รถยนต์ส่วนตัว นักท่องเที่ยวส่วนมากรู้จักแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน แฟน หรือญาติ (จารุวรรณ กมลสินธุ์ และอรรวรรณ เกิดจันทร์, 2564) นอกจากนี้ผลการวิจัย ยังสอดคล้องกับ วลัยจรรยา วิระกุล (2563) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวในวันเสาร์อาทิตย์ โดยได้ข้อมูลมาจากเพื่อนหรือคนรู้จัก และส่วนใหญ่มาเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ มักใช้รถยนต์ส่วนตัว และมาในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ (ฉัตรชัย อินทสังข์ และดุขุฎี เทียมเทศ บุญมาสูงทรง, 2562)

อย่างไรก็ตาม ในประเด็นเรื่องช่องทางการรู้จักแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้จากเพื่อน/ครอบครัว/ญาติ/คนรู้จัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงยังไม่มีที่รู้จักแพร่หลายมากพอที่นักท่องเที่ยวจะสามารถรู้จักได้ด้วยตนเองจากช่องทางอื่น ๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อออนไลน์ จึงควรได้รับการทำการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหานนั้น ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านการจัดการและบริการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศัชพล จันเพชร (2564) ศึกษาเรื่อง การรับรู้คุณค่าองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความพึงพอใจด้านพฤติกรรมและการบริโภคของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจทางธรรมชาติอยู่ในระดับสูง สำหรับความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่พักแรม และด้านความปลอดภัยของทุ่งบัวแดงบึงละหานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทา ไชยะโวหาน (2562) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อถ้ำนางแอ่น เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน สปป.ลาว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวลาวมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งการให้บริการ สถานที่ท่องเที่ยว ร้านค้า ร้านอาหารและเครื่องดื่ม สิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามประเด็นด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ทุ่งบัวแดงบึงละหานควรได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการเข้าถึง เพราะสภาพถนนเป็นลูกรังมีหลุมบ่อและป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเรียงตามลำดับด้านที่ควรพัฒนามากที่สุด ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการเข้าถึง เพิ่มรถรับจ้างสาธารณะปรับปรุงการขนส่งเพื่อรองรับผู้มาเยือนสถานที่ท่องเที่ยว (ธนกฤต ยอดอุดม และคณะ, 2564) พร้อมกันนั้นควรทำป้ายข้อมูลสำหรับบอกทางที่มีความชัดเจนและถูกต้องติดตั้งเป็นช่วง ๆ (ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์ และคณะ, 2559) 2) ด้านที่พักแรม ควรสร้างที่พักแรมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่ม (กรกนก เกิดสังข์ และณัฐมน ราชรักษ์, 2560) 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้มีเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว อาทิ ด้านห้องน้ำ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการประปาและการไฟฟ้า (นุชนารถ กฤษณมรณย์ และปรีดา นัคร, 2564) จัดหาพื้นที่จอดรถให้เพียงพอและใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเพิ่มจำนวนร้านอาหารและพัฒนาคุณภาพสินค้าของที่ระลึก 4) ด้านการจัดการและการบริการ ควรกำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด (ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร์ และคณะ, 2559) และพัฒนาบุคลากรด้านการ

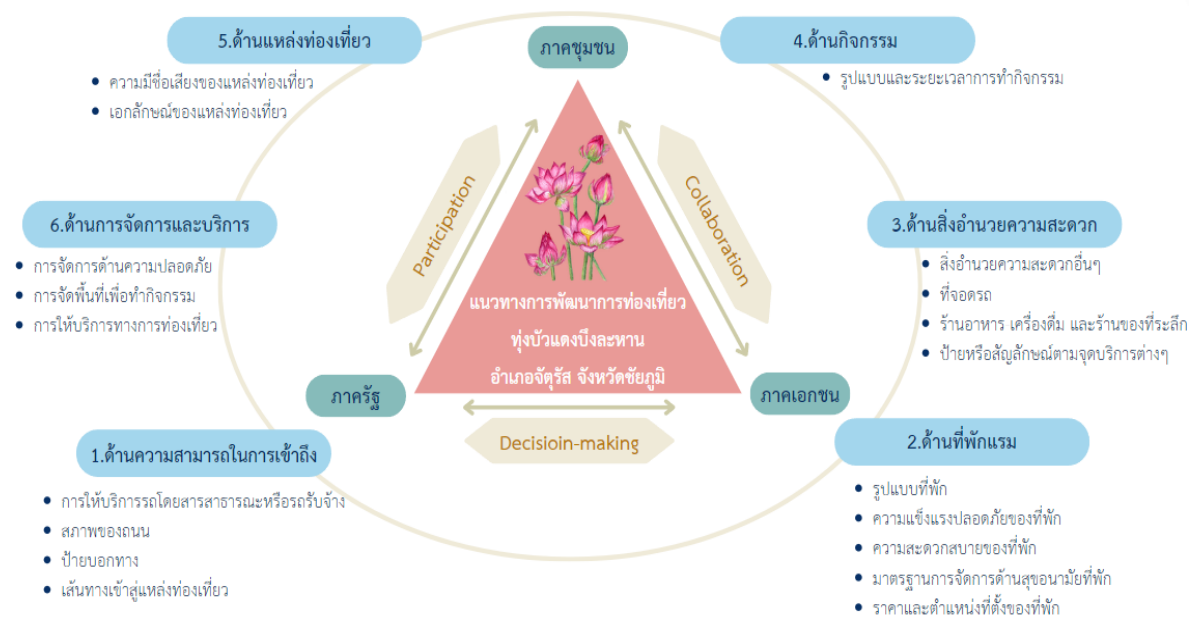

ให้บริการ (นุชนารถ กฤษณมัย และปรีดา นักร, 2564) เน้นการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวและด้านการติดต่อสื่อสารให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ (กรกนก เกิดสังข์ และณัฐมน ราชรักษ์, 2560) 5) ด้านแหล่งท่องเที่ยว ควรเพิ่มการทำการตลาดเชิงกลยุทธ์และการประชาสัมพันธ์ 6) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรออกแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ ควรพัฒนาปรับปรุงสิ่งที่ดึงดูดใจในสถานที่ท่องเที่ยวให้เกิดความหลากหลาย (ณัฐณภรณ์ เอนกนาจินดาวัฒน์, 2561) ตอบรับกับแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัยและการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้จัดทำโมเดลหรือแผนภาพองค์ความรู้ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ (Tourism Development Model of Thung Bua Daeng 'Bueng Lahan', Chaiyaphum Province.) ทั้งนี้ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือคนในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำโมเดลนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ

ภาพที่ 1 แผนภาพแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

สรุป

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ นำมาสู่แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนแนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) ภาครัฐและภาคเอกชน ควรมีการวางแผนหรือตัดสินใจร่วมกัน (Decision-making) ในการพัฒนาด้านความสามารถในการเข้าถึงและการพัฒนาด้านที่พักแรม โดยร่วมกันหารือถึงการจัดทำโครงการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น 2) ภาคเอกชนและภาคชุมชน ควรร่วมมือกัน (Collaboration) ในการพัฒนาด้านกิจกรรมและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกันออกแบบกิจกรรม การพัฒนาคุณภาพสินค้าท้องถิ่น รวมถึงการสร้างสรรคเมนูพื้นถิ่นร่วมกัน เพื่อเพิ่มเสน่ห์ดึงดูดให้กับแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น 3) ภาคชุมชนและภาครัฐ ควรเน้นการมีส่วนร่วม (Participation) โดยเฉพาะการให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านการจัดการและบริการ เพื่อให้ชุมชนรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม เกิดความภาคภูมิใจที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของตนเอง เมื่อทุกภาคส่วนพร้อมใจกันผนึกกำลังดำเนินการตาม

บทบาทและหน้าที่ดังกล่าวแล้ว จึงจะนำไปสู่กระบวนการของการพัฒนาการท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน อย่างแท้จริงในหลากหลายมิติ โดยการเร่งปรับปรุงพัฒนาส่วนที่ต้องแก้ไข และส่งเสริมสิ่งที่ดีอยู่ให้มีมาตรฐาน ยิ่งขึ้นไป ส่งผลไปสู่ความสำเร็จของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและมีคุณภาพ พร้อมกันนั้นยังช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจในท้องถิ่นให้เจริญยิ่งขึ้นสืบไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านศักยภาพของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ควรเพิ่มจักรยานหรือสามล้อเช่าเพื่อลดการใช้พาหนะและมลภาวะทางอากาศ และจัดตั้งเครือข่ายทางการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ปรับปรุงถนนทางเข้าให้สวยงามน่าดึงดูด สร้างที่พักแรมให้เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยว เพิ่มมุมซาร์จแบตเตอรี่ โทรศัพท์ ตู้กดเงินสด ร้านสะดวกซื้อ และกล้องวงจรปิด พัฒนาทักษะบุคลากรในชุมชนให้สามารถจัดระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนทำการตลาดวางกลยุทธ์ให้เหมาะสมตรงกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายและแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต

1.2. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 หน่วยงานอำเภอจัตุรัส และองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งที่มีพื้นที่ครอบคลุมบึงละหาน ควรจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) กับคนในชุมชน แล้วนำข้อมูลไปปรับใช้เป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เห็นถึงสภาพการดำเนินงานและสภาพปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลากหลายมิติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกปัญหาครอบคลุมองค์ประกอบการท่องเที่ยว

1.2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิและประชาสัมพันธ์จังหวัดชัยภูมิ ควรทำแผนพัฒนาและเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบึงละหาน และควรสร้างเครือข่ายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภาคีและมีเป้าหมายร่วมกัน

1.2.3 ผู้นำชุมชน คนในชุมชน วัด โรงเรียน และองค์กรอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน ควรร่วมมือกันพัฒนาตนเองเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และสร้างจิตสำนึกในการให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ทุกคนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.4 ภาคเอกชนห้างร้าน บริษัทเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือบุคคลที่สนใจสามารถเอาผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการทำการตลาด จัดโปรแกรมท่องเที่ยว หรือสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นกรณีศึกษาและสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นช่องทางในการพัฒนาต่อยอดธุรกิจเพิ่มพูนรายได้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาเครื่องมือในการทำการตลาดเชิงกลยุทธ์ เช่น ศึกษาวิจัยการส่งเสริมการตลาดดิจิทัล ศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ศึกษากลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว ประกอบกับการจัดทำสื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อทราบถึงแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้บูรณาการกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

2.2) ควรทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาศักยภาพและการมีส่วนร่วมชุมชน โดยการทำวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview) จัดเวทีแลกเปลี่ยนมุมมองประเด็นปัญหาต่าง ๆ กับชุมชน เพื่อนำองค์ความรู้เชิงลึกที่ได้ไปใช้ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยสามารถรับรู้ถึงความคาดหวัง รับทราบปัญหา และแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความสามารถในการแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และยกระดับทุ่งบัวแดงบึงละหานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพและมีชื่อเสียงต่อไป

2.3) นักวิชาการหรือผู้ที่สนใจทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะพื้นที่หรือบริบทคล้ายคลึงกันกับแหล่งท่องเที่ยวทุ่งบัวแดงบึงละหาน โดยนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคของแหล่งท่องเที่ยวให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจะนำมาซึ่งแนวทางในการพัฒนาทุ่งบัวแดงบึงละหานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก เกิดสังข์ และณัฐมน ราชรักษ์. (2560). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงกลยุทธ์ : กรณีศึกษา ตำบลบางโป้ง อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(2), 231-250.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). บึงละหาน. ค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2566, จาก <https://thailandtourismdirectory.go.th/>
- คัชพล จันเพชร. (2564). การรับรู้คุณค่าองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความพึงพอใจด้านพฤติกรรมและการบริโภคของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย. *สัปดาห์: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, 28(1), 103-115.
- จันทา ไชยะโวหาน. (2562). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อถ้ำนางแอ่น เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน สปป.ลาว (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- จารุวรรณ กมลสินธุ์ และอรรวรรณ เกิดจันทร์. (2564). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาวัดศรีอุทุมพร ตำบลหนองกรด อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(3), 492-503.
- ฉัตรชัย อินทสังข์ และดุขุฎี เทียมเทศ บุญมาสูงทรง. (2562). การศึกษาพฤติกรรมและการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวเชิงชุมชน กลุ่มมิลเลนเนียล: กรณีของบ้านด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 6(1), 1-12.
- ณัฐณารณ์ เอกนราจินดาวัฒน์. (2561). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทะเลบัวแดง อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 6(3), 1237-1253.
- ทวีศักดิ์ เฉลิมแสน. (2558). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทะเลบัวแดงชุมชนบ้านเดียม ตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 4(2), 72-78.
- ธนกฤต ยอดอุดม และคณะ. (2564). การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอยะหริ่ง อำเภอนบพิตำ และอำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(3), 209-220.
- ธัญนิชา เกียรติทับทิว เลิศนรเศรษฐ์. (2563). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา ตลาดน้ำทุ่งบัวแดง ณ บางเลน จังหวัดนครปฐม. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 7(2), 54-69.
- นุชนารถ กฤษณมย์ และปรีดา นักร. (2564). การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว กรณีอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 13(1), 128-140.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (ภาคนิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
- วิทย์ญญา ขำชัยภูมิ, วิมลศิลป์ ปรงชัยภูมิ และ ณัฐปราชย์ ชัยสินคุณานนต์. (2561). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 3(2), 68-76.
- วรัญญา ไชยทารินทร์ และอริยา เผ่าเครื่อง. (2561). ศักยภาพและความพร้อมบริการทางการท่องเที่ยวถ้ำผาวัวนพะเยา จังหวัดพะเยา. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่*, 9(5), 390-403.
- วัลย์จรรยา วิระกุล. (2563). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการมาท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 14(1), 191-204.
- ศิรินันท์ พงษ์นรินทร์, โอชัยญา บัวธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2559). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มช.*, 9(1), 234-259.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). *การบริหารตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ. (2565). *สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย*. ค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2566, จาก <https://chaiyaphum.cdd.go.th/>
- Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination of the future. *Tourism Management*, 21, 97-116.
- Damsi, D., & Dac, S.S. (2020). *7 As and Promotion of Senior Tourism From Post-COVID Zero-Tourism to Senior Tourism*. Retrieved July, 28, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/347440147_7As_and_Promotion_of_Senior_Tourism_From_Post-COVID_Zero-Tourism_to_Senior_Tourism
- Kotler, P. (2009). *Marketing Management*. Global Edition: Pearson Education Inc..
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Kuzak, M., & Rimmington, M. (2000). Tourist satisfaction with Mallorca, Spain, as an off-season holiday destination. *Journal of Travel Research*, 38(3), 260-269.
- Wiweka, K., Indrajaya, T., Wachyni, S.S., Adnyana, P.P. & Hanorsian, A.E. (2019). Opportunities and Challenges for the Development of Sustainable tourism Attraction at Batu Kapal Beach, Centra Maluku Lilibooi Village. *Advances in Research*, 19(3), 1-114.
- Yooshik, Y., & Muzaffer, U. (2005). An examination of the effects of motivation and satisfaction on destination loyalty: A structural model. *Tourism Management*, 26(1), 45-56.